

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Nye Eventyr. Første Bind. Første Samling. 1844.

Citation: Andersen, H. C.: "Nye Eventyr. Første Bind. Første Samling. 1844.", i Andersen, H. C.: *H.C. Andersens Eventyr bd. II kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal*, C. A. Reitzel, 1990, s. 13. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-hcaeventyr02val-shoot-workid58349.pdf> (tilgået 20. juni 2023)

Anvendt udgave: H.C. Andersens Eventyr bd. II kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Nye Eventyr. Første Bind. Første Samling. 1844.

14

NE 1-44 (*Bibl. 428*) udkom 11.11.1843 og indeholder: [I] Nye Eventyr. [II] blank. [III] Nye Eventyr af H. C. Andersen. Kjøbenhavn. Paa Universitetsboghandler C. A. Reitzels Forlag. Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri. 1844. [IV] blank. [V] dedikation, se nedenfor. [VI] blank. [VII] Indhold. [VIII] blank. 1-47 text, her som overalt i NE med deltitel for hvert eventyr. 48 blank.

NE 1-442 udkom 27.12.1843. Det angiver på titelbladet Andet Oplag og årstal 1844. Bagomslaget annoncerer bøger af Andersen på Reitzels forlag.

NE 1-47 angiver på titelbladet Første Bind. Første Samling. Tredie Oplag og årstal 1847. Bagomslag som NE 1-442, à jourført.

Digteren
Carl Bagger
bringer jeg disse Blade, som en ringe Tak for de friske
Tanker og varme Følelser, hans rige, poetiske Digtninger
have skjenket mig.

15

Engelen.

»Hver Gang et godt Barn dør, kommer der en Guds Engel ned til Jorden, tager det døde Barn paa sine Arme, breder de store hvide Vinger ud, flyver hen over alle de Steder, Barnet har holdt af, og plukker en heel Haandfuld Blomster, som de bringe op til Gud for der at blomstre endnu smukkere end paa Jorden. Den gode Gud trykker alle Blomsterne til sit Hjerte, men den Blomst, som er ham kjærest, giver han et Kys, og da faaer den Stemme og kan synges med i den store Lyksalighed!«

See, alt dette fortalte en Guds Engel, idet den bar et dødt Barn bort til Himlen, og Barnet hørte ligesom i Drømme; og de foer hen over de Steder i Hjemmet, hvor den Lille havde leget, og de kom gjennem Haver med deilige Blomster.

»Hvilke skulle vi nu tage med og plante i Himmelen?« spurgte Engelen.

Og der stod et slankt, velsignet Rosentræ, men en ond Haand havde knækket Stammen, saa at alle Grenene, fulde af store, halvudsprungne Knopper, hang visne ned rundttenom.

»Det stakkels Træ!« sagde Barnet, »tag det, at det kan komme til at blomstre deroppe hos Gud!«

Og Engelen tog det, men kyssede Barnet derfor, og den Lille aabnede halvt sine Øine. De plukkede af de rige Pragtblomster, men toge ogsaa den foragtede Morgenfrue og den vilde Stedmoderblomst.

»Nu have vi Blomster!« sagde Barnet, og Engelen nikkede,
* * * * *

men de fløi endnu ikke op mod Gud. Det var Nat, det var ganske stille, de bleve i den store By, de svævede om i en af de snevreste Gader, hvor der laae hele Bunker Halm, Aske og Skrimmelskrammel, det

havde været Flyttedag! der laae Stykker af Talerkener, Gipsstumper, Klude og gamle Hattepulle, Alt hvad der ikke saae godt ud.

Og Engelen pegede i al den Forstyrrelse ned paa nogle Skaar af en Urtepotte, og paa en Klump Jord, der var faldet ud af denne og holdtes sammen ved Rødderne af en stor, vissen Markblomst, der slet ikke duede og derfor var kastet ud paa Gaden.

»Den tage vi med!« sagde Engelen, »jeg skal fortælle Dig, medens vi flyve!«

Og saa fløi de, og Engelen fortalte:

»Dernede i den snevre Gade, i den lave Kjælder, boede en fattig, syg Dreng; fra ganske lille af havde han altid været sengeliggende; naar han var allermeest rask, kunde han paa Krykker gaae den lille Stue et Par Gange op og ned, det var det hele. Nogle Dage om Sommeren faldt Solstraalerne en halv Times Tid ind i Kjælder-Forstuen, og naar da den lille Dreng sad der og lod den varme Sol skinne paa sig, og saae det røde Blod gjennem sine fine Fingre, som han holdt op for Ansigtet, saa hed det: »ja i Dag har han været ude!« - Han kjendte Skoven i dens deilige Foraars-Grønne kun derved, at Naboens Søn bragte ham den første Bøgegreen, og den holdt han over sit Hoved, og drømte sig da at være under Bøgene, hvor Solen skinnede, og Fuglene sang. En Foraarsdag bragte Naboens Dreng ham ogsaa Markblomster, og mellem disse var, tilfældigviis, en med Rod ved, og derfor blev den plantet i en Urtepotte og stillet hen i Vinduet tæt ved Sengen. Og Blomsten var plantet med en lykkelig Haand, den voxede, skjød nye Skud og bar hvert Aar sine Blomster; den blev den syge Drengs deiligste Urtegaard, hans lille Skat paa denne Jord; han vandede og passede den, og sørgede for, at den fik hver Solstraale, lige til den sidste, der gled ned over det lave Vindue; og Blomsten selv voxede ind i hans Drømme, thi for ham blomstrede den, udsprede sin Duft og glædede Øiet; mod den vendte han sig i Døden, da vor Herre kaldte ham. - Et Aar har han nu været hos Gud, et Aar har Blomsten staaet forglemt i Vinduet og er visnet, og derfor ved Flytningen kastet ud i Feieskarnet paa Gaden. Og

*
- 17

det er den Blomst, den fattige, visne Blomst vi have taget med i Bouquetten, thi den Blomst har glædet mere, end den rigeste Blomst i en Dronnings Have!«

»Men hvorfra veed Du alt dette!« spurgte Barnet, som Engelen bar op mod Himlen.

»Jeg veed det!« sagde Engelen. »Jeg var jo selv den syge, lille Dreng, der gik paa Krykker! min Blomst kjender jeg nok!«

Og Barnet aabnede ganske sine Øine og saae ind i Engelens deilige, glade Ansigt, og i samme Øieblik vare de i Guds Himmel, hvor der var Glæde og Lyksalighed. Og Gud trykkede det døde Barn til sit Hjerte, og da fik det Vinger, som den anden Engel og fløi Haand i Haand med ham; og Gud trykkede alle Blomsterne til sit Hjerte, men den fattige, visne Markblomst kyssede han og den fik Stemme og sang med alle Englene, der svævede om Gud, nogle ganske nær, andre uden om disse, i store Kredse, altid længer bort, i det Uendelige, men alle lige lykkelige. Og alle sang de, smaa og store, det gode, velsignede Barn, og den fattige Markblomst, der havde ligget vissen, henkastet i Feieskarnet, mellem Flyttedags-Skramleriet, i den snevre, mørke Gade.

*

-
18

Nattergalen.

I China veed Du jo nok er Keiseren en Chineser, og Alle de han har om sig ere Chinesere. Det er nu mange Aar siden, men just derfor er det værd at høre Historien, før man glemmer den! Keiserens Slot var det prægtigste i Verden, ganske og aldeles af fiint Porcelain, saa kostbart, men saa skjørt, saa vanskeligt at røre ved, at man maatte ordentlig tage sig iagt. I Haven saae man de forunderligste Blomster, og ved de allerprægtigste var der bundet Sølvklokker, der klingede, for at man ikke skulde gaae forbi uden at bemærke Blomsten. Ja, Alting var saa udspeculeret i Keiserens Have, og den strakte sig saa langt, at Gartneren selv ikke vidste Enden paa den; blev man ved at gaae, kom man i den deiligste Skov med høie Træer og dybe

Søer. Skoven gik lige ned til Havet, der var blaat og dybt; store Skibe kunde seile lige ind under Grenene, og i disse boede der en Nattergal, der sang saa velsignet, at selv den fattige Fisker, der havde saa meget andet at passe, laae stille og lyttede, naar han om Natten var ude at trække Fiskegarnet op og da hørte Nattergalen. »Herre Gud, hvor det er kjønt!« sagde han, men saa maatte han passe sine Ting og glemte Fuglen; dog næste Nat naar den igjen sang, og Fiskeren kom derud, sagde han det samme: »Herre Gud! hvor det dog er kjønt!«

Fra alle Verdens Lande kom der Reisende til Keiserens Stad, og de beundrede den, Slottet og Haven, men naar de fik Nattergalen at høre, sagde de Allesammen: »Den er dog det bedste!«

Og de Reisende fortalte derom, naar de kom hjem, og de Lærde skrev mange Bøger om Byen, Slottet og Haven, men
* * * * *
- - - - - 19

Nattergalen glemte de ikke, den blev sat allerøverst; og de, som kunde digte, skrev de deiligste Digte, allesammen om Nattergalen i Skoven ved den dybe Sø.

De Bøger kom Verden rundt, og nogle kom da ogsaa engang til Keiseren. Han sad i sin Guldstol, læste og læste, hvert Øieblik nikkede han med Hovedet, thi det fornøiede ham at høre de prægtige Beskrivelser over Byen, Slottet og Haven. »Men Nattergalen er dog det allerbedste!« stod der skrevet.

»Hvad for Noget!« sagde Keiseren, »Nattergalen! den kjender jeg jo slet ikke! er her saadan en Fugl i mit Keiserdømme, ovenikjøbet i min Have! det har jeg aldrig hørt! saadant noget skal man læse sig til!«

Og saa kaldte han paa sin *Cavaleer*, der var saa fornem, at naar nogen, der var ringere end han, vovede at tale til ham, eller spørge om noget, saa svarede han ikke andet, end »P!« og det har ikke noget at betyde.

»Her skal jo være en høist mærkværdig Fugl, som kaldes Nattergal!« sagde Keiseren, »man siger at den er det allerbedste i mit store Rige! hvorfor har man aldrig sagt mig noget om den!«

»Jeg har aldrig før hørt den nævne!« sagde Cavaleren, »den er aldrig blevet præsenteret ved Hoffet!« -

»Jeg vil at den skal komme her i Aften og synge for mig!« sagde Keiseren. »Der veed hele Verden hvad jeg har, og jeg veed det ikke!«

»Jeg har aldrig før hørt den nævne!« sagde Cavaleren, »jeg skal søge den, jeg skal finde den!« -

Men hvor var den at finde; Cavaleren løb op og ned af alle Trapper, gennem Sale og Gange, ingen af alle dem, han traf paa, havde hørt tale om Nattergalen, og Cavaleren løb igjen til Keiseren og sagde, at det vist maatte være en Fabel af dem, der skrev Bøger. »Deres keiserlige Majestæt skal ikke troe hvad der skrives! det er Opfindelser og noget, som kaldes den sorte Kunst!«

»Men den Bog, hvori jeg har læst det,« sagde Keiseren, »er sendt mig fra den stormægtige Keiser af Japan, og saa kan det ikke være Usandhed. Jeg vil høre Nattergalen! den skal være her i Aften! den har min høieste Naade! og kommer den ikke, da skal hele Hoffet dunkes paa Maven, naar det har spist Aftensmad.«

»Tsing-pe!« sagde Cavaleren, og løb igjen op og ned af alle
*
- 20

Trapper, gennem alle Sale og Gange; og det halve Hof løb med, for de vilde ikke gjerne dunkes paa Maven. Der var en Spørgen efter den mærkelige Nattergal, som hele Verden kjendte, men Ingen ved Hoffet.

Endelig traf de en lille, fattig Pige i Kjøkkenet, hun sagde: »O Gud, Nattergalen! den kjender jeg godt! ja, hvor den kan synge! hver Aften har jeg Lov til at bringe lidt af Levningerne fra Bordet hjem til min stakkels syge Moder, hun boer nede ved Stranden, og naar jeg saa gaaer tilbage, er træt og hviler i Skoven, saa hører jeg Nattergalen synge! jeg faaer Vandet i Øinene derved, det er ligesom om min Moder kyskede mig!«

»Lille Kokkepige!« sagde Cavaleren, »jeg skal skaffe hende fast Ansættelse i Kjøkkenet og Lov til at see Keiseren spise, dersom hun kan føre os til Nattergalen, for den er tilsagt til i Aften!« -

Og saa droge de Allesammen ud i Skoven, hvor Nattergalen pleiede at synge; det halve Hof var med. Som de allerbedst gik, begyndte en Ko at brøle.

»O!« sagde Hofjunkerne, »nu har vi den! det er dog en mærkelig Kraft i et saadant lille Dyr! jeg har ganske bestemt hørt den før!«

»Nei, det er Køerne, som brøle!« sagde den lille Kokkepige, »vi ere endnu langt fra Stedet!«

Frøerne qvækkede nu i Kjæret.

»Deiligt!« sagde den chinesiske Slotsprovst, »nu hører jeg hende, det er ligesom smaa Kirkeklokker!«

»Nei, det er Frøerne!« sagde den lille Kokkepige. »Men nu tænker jeg snart vi hører den!«

Saa begyndte Nattergalen at synge.

»Den er det,« sagde den lille Pige, »hør! hør! og der sidder den!« og saa pegede hun paa en lille, graa Fugl oppe i Grenene.

»Er det muligt!« sagde Cavaleren, »saaledes havde jeg nu aldrig tænkt mig den! hvor den seer simpel ud! den har vist mistet Couleur over at see saa mange fornemme Mennesker hos sig!«

»Lille Nattergal!« raabte den lille Kokkepige ganske høit, »vor naadige Keiser vil saa gjerne, at De skal synge for ham!«

»Med største Fornøielse!« sagde Nattergalen og sang, saa at det var en Lyst.

* 21

»Det er ligesom Glasklokker!« sagde Cavaleren, »og see den lille Strube, hvor den bruger sig! det er mærkværdigt vi aldrig har hørt den før! den vil gjøre en stor *succès* ved Hoffet!«

»Skal jeg synge endnu engang for Keiseren?« spurgte Nattergalen, der troede at Keiseren var med.

»Min fortræffelige lille Nattergal!« sagde Cavaleren, »jeg har den store Glæde at skulle tilsige Dem til en Hoffest i Aften, hvor De vil fortrylle hans høie keiserlige Naade med Deres charmante Sang!«

»Den tager sig bedst ud i det Grønne!« sagde Nattergalen, men den fulgte dog gjerne med, da den hørte, at Keiseren ønskede det.

Paa Slottet var der ordentligt pudset op! Vægge og Gulv, der var af Porcelain, skinnede ved mange tusinde Guldlamper! de deiligste Blomster, som ret kunde klinge, vare stillede op i Gangene; der var en Løben og en Trækvind, men saa klang just alle Klokkerne, man kunde ikke høre Ørelyd.

Midt inde i den store Sal, hvor Keiseren sad, var der stillet en Guld-pind, og paa den skulde Nattergalen sidde; hele Hoffet var der, og den lille Kokkepige havde faaet Lov til at staae bag ved Døren, da hun nu havde Titel af virkelig Kokkepige. Alle vare de i deres største Pynt, og alle saae de paa den lille graae Fugl, som Keiseren nikkede til.

Og Nattergalen sang saa deiligt, at Keiseren fik Taarer i Øinene, Taarerne trillede ham ned over Kinderne, og da sang Nattergalen endnu smukkere, det gik ret til Hjertet; og Keiseren var saa glad, og han sagde, at Nattergalen skulde have hans Guldtøffel at bære om Halsen. Men Nattergalen takkede, den havde allerede faaet Belønning nok.

»Jeg har seet Taarer i Øinene paa Keiseren, det er mig den rigeste Skat! en Keisers Taarer har en forunderlig Magt! Gud veed, jeg er nok belønnet!« og saa sang den igjen med sin søde, velsignede Stemme.

»Det er det elskeligste Koketteri jeg kjender!« sagde Damerne rundtom, og saa toge de Vand i Munden for at klukke, naar nogen talte til dem: de troede da ogsaa at være Nattergalen; ja Laqvaierne og Kammerpigerne lode mælde, at ogsaa de vare tilfredse, og det vil sige meget, thi de ere de allervanskeligste at gjøre tilpas. Jo, Nattergalen gjorde rigtignok Lykke!

Den skulde nu blive ved Hoffet, have sit eget Buur, samt

* 22

Frihed til at spadsere ud to Gange om Dagen og een Gang om Natten. Den fik tolv Tjenere med, alle havde de et Silkebaand om Benet paa den og holdt godt fast. Der var slet ingen Fornøielse ved den Tour.

Hele Byen talte om den mærkværdige Fugl, og mødte to hinanden, saa sagde den Ene ikke andet end: »Nat-!« og den Anden sagde »gal!« og saa sukkede de og forstode hinanden, ja elleve Spekhøkerbørn bleve opkaldte efter den, men ikke een af dem havde en Tone i Livet. -

En Dag kom en stor Pakke til Keiseren, udenpaa stod - skrevet: *Nattergal*.

»Der har vi nu en ny Bog om vor berømte Fugl!« sagde Keiseren; men det var ingen Bog, det var et lille Kunststykke der laae i en Æske, en kunstig Nattergal, der skulde ligne den levende, men var overalt besat med Diamanter, Rubiner og Saphirer; saasart man trak Kunstfuglen op, kunde den synge et af de Stykker, den virkelige sang, og saa gik Halen op og ned og glindsede af Sølv og Guld. Om Halsen hang et lille Baand, og paa det stod skrevet: »*Keiseren af Japans Nattergal er fattig imod Keiserens af China.*«

»Det er deiligt!« sagde de allesammen, og den, som havde bragt den kunstige Fugl, fik strax Titel af Over-keiserlig-nattergale-bringer.

»Nu maae de synge sammen! hvor det vil blive en Duet!«

Og saa maatte de synge sammen, men det vilde ikke rigtig gaae, thi den virkelige Nattergal sang paa sin Maneer, og Kunstfuglen gik paa Valsen; »den har ingen Skyld,« sagde *Spillermesteren*, »den er særdeles taktfast og ganske af min Skole!« Saa skulde Kunstfuglen synge alene. - Den gjorde ligesaa megen Lykke som den virkelige, og saa var den jo ogsaa saa meget mere nydelig at see paa: den glimrede som Armbaand og Brystnaale.

Tre og tredive Gange sang den eet og det samme Stykke, og den var dog ikke træt; Folk havde gjerne hørt den forfra igjen, men Keiseren meente, at nu skulde ogsaa den levende Nattergal synge lidt - - men hvor var den? Ingen havde bemærket, at den var fløiet ud af det aabne Vindue, bort til sine grønne Skove.

»Men hvad er dog det for noget!« sagde Keiseren; og alle Hoffolkene skjændte og meente, at Nattergalen var et høist

*
- 23

utaknemmeligt Dyr. »Den bedste Fugl have vi dog!« sagde de, og saa maatte igjen Kunstfuglen synge, og det var den fire og tredivte Gang de fik det samme Stykke, men de kunde det ikke heelt endnu, for det var saa svært, og *Spillermesteren* roste saa overordentlig Fuglen, ja forsikkrede, at den var bedre end den virkelige Nattergal, ikke blot hvad Klæderne angik og de mange deilige Diamanter, men ogsaa indvortes.

»Thi seer De, mine Herskaber, Keiseren fremfor Alle! hos den virkelige Nattergal kan man aldrig beregne, hvad der vil komme, men hos Kunstfuglen er Alt bestemt! saaledes bliver det og ikke anderledes! man kan gjøre rede for det, man kan sprætte den op og vise den menneskelige Tænkning, hvorledes Valserne ligge, hvorledes de gaae, og hvordan det ene følger af det andet -!«

»Det er ganske mine Tanker!« sagde de Allesammen, og *Spillermesteren* fik Lov til, næste Søndag, at holde Fuglen frem for Folket; de skulde ogsaa høre den synge, sagde Keiseren; og de hørte den, og de bleve saa fornøiede, som om de havde drukket sig lystige i Theevand, for det er nu saa ganske chinesisisk, og Alle sagde da »o!« og stak i Veiret den Finger, man kalder »*Slikpot*,« og saa nikkede de, men de fattige Fiskere, som havde hørt den virkelige Nattergal, sagde: »det klinger smukt nok, det ligner ogsaa, men der mangler noget, jeg veed ikke hvad!«

Den virkelige Nattergal var forviist fra Land og Rige.

Kunstfuglen havde sin Plads paa en Silkepude tæt ved Keiserens Seng; alle de Presenter, den havde faaet, Guld og Ædelstene, laae rundt omkring den, og i Titel var den steget til »Høikeiserlig Natbord-Sanger,« i Rang Nummer eet til venstre Side, for Keiseren regnede den Side for at være mest fornem, paa hvilken Hjertet sad, og Hjertet sidder til Venstre ogsaa hos en Keiser. Og *Spillermesteren* skrev fem og tyve Bind om Kunstfuglen, det var saa lærd og saa langt, og med de allersværeste chinesiske Ord, saa alle Folk sagde, at de havde læst og forstaaet det, for ellers havde de jo været dumme og vare da blevne dunkede paa Maven.

Saaledes gik der et heelt Aar; Keiseren, Hoffet og alle de andre Chinesere kunde udenad hvert lille Kluk i Kunstfuglens Sang, men just derfor syntes de nu allerbedst om den; de

*
- 24

kunde selv synge med, og det gjorde de. Gadedrengene sang »zizizi! klukklukkluk!« og Keiseren sang det -! jo det var bestemt deiligt!

Men en Aften, som Kunstfuglen bedst sang, og Keiseren laae i Sengen og hørte paa den, sagde det »svup!« inden i Fuglen; der sprang noget: »surrrrrr!« alle Hjulene løb rundt, og saa stod Musiken.

Keiseren sprang strax ud af Sengen og lod sin Livlæge kalde, men hvad kunde han hjælpe! saa lod de Uhrmageren hente, og efter megen Tale og megen Seenefter, fik han Fuglen nogenlunde istand, men han sagde, at der maatte spares meget paa den, thi den var saa forslidt i Tapperne og det var ikke muligt at sætte nye, saaledes at det gik sikkert med Musikken. Det var en stor Bedrøvelse! kun een Gang om Aaret turde man lade Kunstfuglen synge, og det var strængt nok endda; men saa holdt *Spillermesteren* en lille Tale med de svære Ord og sagde, at det var ligesaa godt, som før, og saa var det ligesaa godt som før.

Nu vare fem Aar gaaet, og hele Landet fik en rigtig stor Sorg, thi de holdt i Grunden Allesammen af deres Keiser; nu var han syg og kunde ikke leve, sagde man, en ny Keiser var allerede valgt, og Folk stode ude paa Gaden og spurgte Cavaleren hvorledes det var med deres Keiser.

»P!« sagde han og rystede med Hovedet.

Kold og bleg laae Keiseren i sin store, prægtige Seng, hele Hoffet troede ham død, og enhver af dem løb hen for at hilse paa den nye Keiser; Kammertjenerne løbe ud for at snakke om det, og Slotspigerne havde stort Caffeselskab. Rundtom i alle Sale og Gange var lagt Klæde, for at man ikke skulde høre Nogen gaae, og derfor var der saa stille, saa stille. Men Keiseren var endnu ikke død; stiv og bleg laae han i den prægtige Seng med de lange Fløielsgardiner og de tunge Guldqvaste; høit oppe stod et Vindue aabent, og Maanen skinnede ind paa Keiseren og Kunstfuglen.

Den stakkels Keiser kunde næsten ikke trække Veiret, det var ligesom om der sad noget paa hans Bryst; han slog Øinene op, og da saae han, at det var Døden, der sad paa hans Bryst og havde taget hans Guldkrone paa, og holdt i den ene Haand Keiserens Guldsabel, i den anden hans prægtige Fane; og rundtom i Folderne af de store Fløiels Sengegardiner stak der

*
- 25

forunderlige Hoveder frem, nogle ganske fæle, andre saa velsignede milde: det var alle Keiserens onde og gode Gjerninger, der saae paa ham, nu da Døden sad paa hans Hjerte:

»Husker Du det?« hviskede den ene efter den anden. »Husker Du det!« og saa fortalte de ham saa meget, saa at Sveden sprang ham ud af Panden.

»Det har jeg aldrig vidst!« sagde Keiseren; »Musik, Musik, den store chinesiske Tromme!« raabte han, »at jeg dog ikke skal høre alt det, de sige!«

Og de bleve ved, og Døden nikkede ligesom en Chineser ved alt, hvad der blev sagt.

»Musik, Musik!« skreg Keiseren. »Du lille velsignede Guldfugl! syng dog, syng! jeg har givet Dig Guld og Kostbarheder, jeg har selv hængt Dig min Guldtøffel om Halsen, syng dog, syng!«

Men Fuglen stod stille, der var Ingen til at trække den op, og ellers sang den ikke; men Døden blev ved at see paa Keiseren med sine store, tomme Øienhuler, og der var saa stille, saa skrækkeligt stille.

Da lød i det samme, tæt ved Vinduet, den deiligste Sang: det var den lille, levende Nattergal, der sad paa Grenen udenfor; den havde hørt om sin Keisers Nød, og var derfor kommet at synge ham Trøst og Haab; og alt som den sang, bleve Skikkelserne mere og mere blege, Blodet kom raskere og raskere i Gang i Keiserens svage Lemmer, og Døden selv lyttede og sagde: »bliv ved lille Nattergal! bliv ved!«

»Ja vil Du give mig den prægtige Guldsabel! ja vil Du give mig den rige Fane! vil Du give mig Keiserens Krone!«

Og Døden gav hvert Klenodie for en Sang, og Nattergalen blev ved endnu at synge, og den sang om den stille Kirkegaard, hvor de hvide Roser groe, hvor Hyldetræet dufter, og hvor det friske Græs vandes af de Efterlevendes Taarer; da fik Døden Længsel efter sin Have og svævede, som en kold, hvid Taage, ud af Vinduet.

»Tak, Tak!« sagde Keiseren, »Du himmelske lille Fugl, jeg kjender Dig nok! Dig har jeg jaget fra mit Land og Rige! og dog har Du sjunget de onde Syner fra min Seng, faaet Døden fra mit Hjerte! Hvorledes skal jeg lønne Dig?«

»Du har lønnet mig!« sagde Nattergalen, »jeg har faaet Taarer af Dine Øine første Gang jeg sang, det glemmer jeg

*
- 26

Dig aldrig! det er de Juveler, der gjør et Sanger-Hjerte godt -! men sov nu og bliv frisk og stærk! jeg skal synge for Dig!«

Og den sang - og Keiseren faldt i en sød Søvn, saa mild og velgjørende var Søvn.

Solen skinnede ind af Vinduerne til ham, da han vaagnede styrket og sund; ingen af hans Tjenere vare endnu komne tilbage, thi de troede, han var død, men Nattergalen sad endnu og sang.

»Altid maa Du blive hos mig!« sagde Keiseren, »Du skal kun synge, naar Du selv vil, og Kunstfuglen slaaer jeg i tusinde Stykker.«

»Gjør ikke det!« sagde Nattergalen, »den har jo gjort det Gode, den kunde! behold den som altid! jeg kan ikke bygge og boe paa Slottet, men lad mig komme, naar jeg selv har Lyst, da vil jeg om Aftenen sidde paa Grenen der ved Vinduet og synge for Dig, at Du kan blive glad og tankefuld tillige! jeg skal synge om de Lykkelige, og om dem, som lide! jeg skal synge om Ondt og Godt, der rundtom Dig holdes skjult! den lille Sangfugl flyver vidt omkring til den fattige Fisker, til Bondemandens Tag, til hver, der er langt fra Dig og Dit Hof! jeg elsker Dit Hjerte meer end Din Krone, og dog har Kronen en Duft af noget Helligt om sig! - jeg kommer, jeg synger for Dig! - men eet maa Du love mig!« -

- »Alt!« sagde Keiseren, og stod der i sin keiserlige Dragt, som han selv havde iført sig og holdt Sabelen, der var tung af Guld, op mod sit Hjerte.

»Eet beder jeg Dig om! fortæl Ingen, at Du har en lille Fugl, der siger Dig Alt, saa vil det gaae endnu bedre!«

Og da fløi Nattergalen bort.

Tjenerne kom ind for at see til deres døde Keiser; - - jo der stode de, og Keiseren sagde: »god Morgen!«

*
—
27

Kjærestefolkene.

Toppen og *Bolden* laae i Skuffe sammen mellem andet Legetøi, og saa sagde *Toppen* til *Bolden*: »Skulle vi ikke være Kjærestefolk, siden vi dog ligge i Skuffe sammen«; men *Bolden*, der var syet af Saffian, og bildte sig ligesaa meget ind, som en fiin Frøken, vilde ikke svare paa saadant noget.

Næste Dag kom den lille Dreng, der eiede Legetøiet, han malede *Toppen* over med Rødt og Gult, og slog et Messing-Søm midt i den; det saae just prægtigt ud, naar *Toppen* svingede rundt.

»See paa mig!« sagde den til *Bolden*. »Hvad siger De nu? skulde vi saa ikke være Kjærestefolk, vi passe saa godt sammen, De springer og jeg dandser! lykkeligere end vi to kunde Ingen blive!«

»Saa, troer De det!« sagde *Bolden*, »De veed nok ikke, at min Fader og Moder have været Saffians-Tøfler, og at jeg har en Prop i Livet!«

»Ja, men jeg er af Mahognitræ!« sagde *Toppen*, »og Byfogden har selv dreiet mig, han har sin egen Dreierbænk, og det var ham en stor Fornøjelse!«

»Ja, kan jeg stole paa det!« sagde *Bolden*.

»Gid jeg aldrig faae Pidsk om jeg lyver!« svarede *Toppen*.

»De taler meget godt for dem!« sagde *Bolden*, »men jeg kan dog ikke, jeg er saa godt som halv forlovet med en Svale! hver Gang jeg gaaer til Veirs, stikker den Hovedet ud af Reden og siger: »vil De?« og nu har jeg indvortes sagt ja, og det er saa

* * * * *
— 28

godt som en halv Forlovelse! men jeg lover Dem, jeg skal aldrig glemme Dem!«

»Ja, det skal stort hjælpe!« sagde *Toppen*, og saa talte de ikke til hinanden.

Næste Dag blev *Bolden* taget frem; *Toppen* saae, hvor den foer høit op i Luften, ligesom en Fugl, man kunde tilsidst slet ikke øine den; hver Gang kom den tilbage igjen, men gjorde altid et høit Spring, naar den rørte Jorden; og det kom enten af Længsel, eller fordi den havde en Prop i Livet. Den niende Gang blev *Bolden* borte og kom ikke mere igjen; og Drengen søgte og søgte, men borte var den.

»Jeg veed nok, hvor den er!« sukkede *Toppen*, »den er i Svalereden og er gift med Svalen!«

Jo mere *Toppen* tænkte derpaa, desmere indtaget blev han i *Bolden*; just fordi han ikke kunde faae hende, derfor tog Kjærligheden til; at hun havde taget en Anden, det var det aparte ved det; og *Toppen* dandsede rundt og snurrede, men altid tænkte den paa *Bolden*, der i Tankerne blev kjønnere og kjønnere. Saaledes gik mange Aar - - og saa var det en gammel Kjærlighed.

Og *Toppen* var ikke ung mere - -! men saa blev den en Dag heel og holden forgyldt; aldrig havde den seet saa deilig ud; den var nu en Guldtop og sprang, saa det snurrede efter. Jo, det var noget! men med et sprang den for høit og, - borte var den!

Man søgte og søgte, selv nede i Kjældereren, den var dog ikke at finde.

- - Hvor var den?

Den var sprunget i Skarnfjerdings, hvor der laae alle Slags, Kaalstokke, Feieskarn og Gruus, der var faldet ned fra Tagrenden.

»Nu ligger jeg rigtignok godt! her kan snart Forgyldningen gaae af mig! og hvad det er for nogle Prakkere jeg er kommet imellem!« og saa skjævede den til en lang Kaalstok, der var pillet altfor nær, og til en underlig rund Ting, der saae ud som et gammelt Æble; - men det var intet Æble, det var en gammel *Bold*, der i mange Aar havde ligget oppe i Tagrenden, og som Vandet havde sivet igjennem.

»Gud skee Lov, der dog kommer een af Ens Lige, som man
*
- 29

kan tale med!« sagde *Bolden* og betragtede den forgyldte Top. »Jeg er egentlig af Saffian, syet af Jomfru-Hænder, og har en Prop i Livet, men det skulde Ingen see paa mig! jeg var lige ved at holde Bryllup med en Svale, men saa faldt jeg i Tagrenden, og der har jeg ligget i fem Aar og sivet! Det er en lang Tid, kan De troe, for en Jomfru!«

Men *Toppen* sagde ikke noget, han tænkte paa sin gamle Kjæreste, og jo mere han hørte, desto klarere blev det ham, at det var hende.

Da kom Tjenestepigen og vilde vende Fjerdings: »heisa, der er Guldtoppen!« sagde hun.

Og *Toppen* kom igjen i Stuen til stor Agt og Ære, men *Bolden* hørte man intet om, og *Toppen* snakkede aldrig meer om sin gamle Kjærlighed; den gaaer over, naar Kjæresten har ligget fem Aar i en Vandrende og sivet, ja man kjender hende aldrig igjen, naar man møder hende i Skarnfjerdings.

30

Den grimme Ælling.

Der var saa deiligt ude paa Landet; det var Sommer, Kornet stod guult, Havren grøn, Høet var reist i Stakke nede i de grønne Enge, og der gik Storcken paa sine lange, røde Been og snakkede ægyptisk, for det Sprog havde han lært af sin Moder. Rundtom Ager og Eng var der store Skove, og midt i Skovene dybe Søer; jo, der var rigtignok deiligt derude paa Landet! Midt i Solskinnet laae der en gammel Herregaard med dybe Canaler rundt om, og fra Muren og ned til Vandet voxte store Skræppeblade, der vare saa høie, at smaa Børn kunde staae opreiste under de største; der var ligesaa vildsomt derinde, som i den tykkeste Skov, og her laae en And paa sin Rede; hun skulde ruge sine smaae Ællinger ud, men nu var hun næsten kjed af det, fordi det varede saa længe, og hun sjælden fik Visit; de andre Ænder holdt mere af at svømme om i Canalerne, end at løbe op og sidde under et Skræppeblad for at snaddre med hende.

Endelig knagede det ene Æg efter det andet: »pip! pip!« sagde det, alle Æggeblommerne vare blevne levende og stak Hovedet ud.

»Rap! rap!« sagde hun, og saa rappede de sig alt hvad de kunde, og saae til alle Sider under de grønne Blade, og Moderen lod dem see saa meget de vilde, for det Grønne er godt for Øinene.

»Hvor dog Verden er stor!« sagde alle Ungerne; thi de havde nu rigtignok ganske anderledes Plads, end da de laae inde i Ægget.

*** **
-- -- -- 31

»Troer I, det er hele Verden!« sagde Moderen, »den strækker sig langt paa den anden Side Haven, lige ind i Præstens Mark! men der har jeg aldrig været! - I ere her dog vel Allesammen!« - og saa reiste hun sig op, »nei, jeg har ikke alle! det største Æg ligger der endnu; hvor længe skal det vare! nu er jeg snart kjed af det!« og saa lagde hun sig igjen.

»Naa hvordan gaaer det?« sagde en gammel And, som kom for at gjøre Visit.

»Det varer saa længe med det ene Æg!« sagde Anden, som laae; »der vil ikke gaae Hul paa det! men nu skal Du see de andre! de ere de deiligste Ællinger jeg har seet! de ligne Allesammen deres Fader, det Skarn han kommer ikke og besøger mig.«

»Lad mig see det Æg, der ikke vil revne!« sagde den gamle. »Du kan troe, at det er et Kalkun-Æg! saaledes er jeg ogsaa blevet narret engang, og jeg havde min Sorg og Nød med de Unger, for de ere bange for Vandet, skal jeg sige Dig! jeg kunde ikke faae dem ud! jeg rappede og snappede, men det hjalp ikke! - Lad mig see Ægget! jo, det er et Kalkun-Æg! lad Du det ligge og lær de andre Børn at svømme!«

»Jeg vil dog ligge paa det lidt endnu!« sagde Anden; »har jeg nu ligget saalænge, saa kan jeg ligge Dyrehavstiden med!«

»Vær saa god!« sagde den gamle And, og saa gik hun.

Endelig revnede det store Æg. »Pip! pip!« sagde Ungen og væltede ud; han var saa stor og styg. Anden saae paa ham: »Det er da en forfærdelig stor Ælling den!« sagde hun; »ingen af de andre see saadanne ud! det skulde dog vel aldrig være en Kalkun-Kylling! naa, det skal vi snart komme efter! i Vandet skal han, om jeg saa selv maa sparke ham ud!«

Næste Dag var det et velsignet, deiligt Veir; Solen skinnede paa alle de grønne Skræpper. Ællingemoderen med hele sin Familie kom frem nede ved Canalen: pladsk! sprang hun i Vandet: »rap! rap!« sagde hun og den ene Ælling plumpede ud efter den anden; Vandet slog dem over Hovedet, men de kom strax op igjen og fløde saa deiligt; Benene gik af sig selv, og alle vare de ude, selv den stygge, graae Unge svømmede med.

»Nei, det er ingen Kalkun!« sagde hun; »see hvor deiligt den bruger Benene, hvor rank den holder sig! det er min egen Unge! igrunden er den dog ganske kjøn, naar man rigtig seer paa den! rap! rap! - kom nu med mig, saa skal jeg føre Jer ind i Verden,

*
- 32

og præsentere Jer i Andegaarden, men hold Jer altid nær ved mig, at ingen træder paa Jer, og tag Jer iagt for Kattene!«

Og saa kom de ind i Andegaarden. Der var en skrækkelig Støi derinde, thi der var to Familier, som sloges om et Aalehoved, og saa fik dog Katten det.

»See, saaledes gaaer det til i Verden!« sagde Ællingemoderen, og slikkede sig om Snabelen, for hun vilde ogsaa have Aalehovedet. »Brug nu Benene!« sagde hun, »see, at I kunne rappe Jer, og nei med Halsen for den gamle And derhenne! hun er den fornemste af dem Alle her! hun er af spansk Blod, derfor er hun svær, og see I, hun har en rød Klud om Benet! det er noget overordentligt deiligt, og den største Udmærkelse nogen And kan faae, det betyder saameget, at man ikke vil af med hende, og at hun skal kjendes af Dyr og af Mennesker! - Rap Jer! - ikke ind til Beens! en velopdragen Ælling sætter Benene vidt fra hinanden, ligesom Fader og Moder! see saa! nei nu med Halsen og siig: rap!«

Og det gjorde de; men de andre Ænder rundt om saae paa dem og sagde ganske høit: »see saa! nu skal vi have det Slæng til! ligesom vi ikke vare nok alligevel! og fy, hvor den ene Ælling seer ud! ham ville vi ikke taale!« - og strax fløi der en And hen og bed den i Nakken.

»Lad ham være!« sagde Moderen, »han gjør jo Ingen noget!«

»Ja, men han er for stor og for aparte!« sagde Anden, som bed, »og saa skal han nøfles!«

»Det er kjønne Børn, Moder har!« sagde den gamle And med Kluden om Benet, »Allesammen kjønne, paa den ene nær, den er ikke lykkedes! jeg vilde ønske, hun kunde gjøre den om igjen!«

»Det gaaer ikke, Deres Naade!« sagde Ællingemoderen, »han er ikke kjøn, men han er et inderligt godt Gemyt, og svømmer saa deiligt, som nogen af de andre, ja, jeg tør sige lidt til! jeg tænker han voxer sig kjøn, eller han med Tiden bliver noget mindre! han har ligget for længe i Ægget, og derfor har han ikke faaet den rette Skikkelse!« og saa pillede hun ham i Nakken og glattede paa Personen. »Han er desuden en Andrik,« sagde hun, »og saa gjør det ikke saa meget! jeg troer han faaer gode Kræfter, han staaer sig nok igjennem!«

»De andre Ællinger ere nydelige!« sagde den Gamle, »lad nu, som I var hjemme, og finder I et Aalehoved, saa kan I bringe mig det!« -

*
- 33

Og saa vare de, som hjemme.

Men den stakkels Ælling, som sidst var kommen ud af Ægget, og saae saa fæl ud, blev bidt, puffet og

gjort Nar af, og det baade af Ænderne og Hønsene. »Han er for stor!« sagde de Allesammen, og den kalkunske Hane, der var født med Sporer og troede derfor, at han var en Keiser, pustede sig op som et Fartøj for fulde Seil, gik lige ind paa ham og saa pludrede den og blev ganske rød i Hovedet. Den stakkels Ælling vidste hverken, hvor den turde staae eller gaae, den var saa bedrøvet, fordi den saae saa styg ud og var til Spot for hele Andegaarden.

Saaledes gik det den første Dag, og siden blev det værre og værre. Den stakkels Ælling blev jaget af dem Allesammen, selv hans Sødskende var saa onde imod ham, og de sagde altid: »bare Katten vilde tage Dig, dit fæle Spektakel!« og Moderen sagde: »gid Du bare var langt borte!« og Ænderne beed ham, og Hønsene huggede ham, og Pigen, som skulde give Dyrene Æde, sparkede til ham med Foden.

Da løb og fløi han henover Hegnet; de smaa Fugle i Buskene foer forskrækket i Veiret, »det er fordi jeg er saa styg,« tænkte Ællingen og lukkede Øinene, men løb alligevel afsted; saa kom den ud i den store Mose, hvor Vildænderne boede. Her laae den hele Natten, den var saa træt og sorryfuld.

Om Morgenen fløi Vildænderne op, og de saae paa den nye Kamerat, »hvad er Du for een?« spurgte de, og Ællingen dreiede sig til alle Sider, og hilsede saa godt den kunde.

»Du er inderlig styg!« sagde Vildænderne, »men det kan da være os det samme, naar Du ikke gifter Dig ind i vor Familie!« - Den Stakkel! han tænkte rigtignok ikke paa at gifte sig, turde han bare have Lov at ligge i Sivene og drikke lidt Mosevand.

Der laae han i hele to Dage, saa kom der to Vildgjæs eller rettere Vildgasser, for de vare to Hanner; det var ikke mange Tider siden de vare komne ud af Ægget, og derfor vare de saa raske paa det.

»Hør Kammerat!« sagde de, »Du er saa styg at jeg kan godt lide Dig! vil Du drive med og være Trækfugl! tæt herved i en anden Mose er der nogle søde velsignede Vildgjæs, allesammen Frøkener, der kunne sige: rap! Du er istand til at gjøre din Lykke, saa styg er Du!« - -

»Pif! paf!« lød i det samme ovenover, og begge Vildgasserne faldt døde ned i Sivene, og Vandet blev blodrødt; pif! paf! lød

* 34

det igjen, og hele Skarer af Vildgjæs fløi op af Sivene, og saa knaldede det igjen. Der var stor Jagt, Jægerne laae rundt om Mosen, ja nogle sad oppe i Trægrenene, der strakte sig langt ud over Sivene; den blaae Røg gik ligesom Skyer ind imellem de mørke Træer og hang langt hen over Vandet; i Mudderet kom Jagthundene, klask klask; Siv og Rør svaiede til alle Sider; det var en Forskrækkelse for den stakkels Ælling, den dreiede Hovedet om for at faae det under Vingen, og lige i det samme stod tæt ved den en frygtelig stor Hund, Tungen hang ham langt ud af Halsen, og Øinene skinnede grueligt fælt; han satte sit Gab lige ned imod Ællingen, viste de skarpe Tænder - - og pladsk! pladsk! gik han igjen uden at tage den.

»O Gud skee Lov!« sukkede Ællingen, »jeg er saa styg, at selv Hunden ikke gider bide mig!«

Og saa laae den ganske stille, mens Haglene susede i Sivene, og det knaldede Skud paa Skud.

Først langt ud paa Dagen blev der stille, men den stakkels Unge turde endnu ikke reise sig, den ventede flere Timer endnu, før den saae sig om, og saa skyndte den sig afsted fra Mosen, alt hvad den kunde; den løb over Mark og over Eng, det var en Blæst, saa at den havde haardt ved at komme afsted.

Mod Aften naaede den et fattigt lille Bondehuus; det var saa elendigt, at det ikke selv vidste til hvad Side det vilde falde, og saa blev det staaende. Blæsten susede saaledes om Ællingen, at han maatte sætte sig paa Halen for at holde imod; og det blev værre og værre; da mærkede han, at Døren var gaaet af det ene Hængsel, og hang saa skjævt, at han igjennem Sprækken kunde smutte ind i Stuen, og det gjorde han.

Her boede en gammel Kone med sin Kat og sin Høne, og Katten, som hun kaldte *Sønneke*, kunde skyde Ryg og spinde, han gnistrede saagar, men saa maatte man stryge ham mod Haarene; Hønen havde ganske smaae lave Been, og derfor kaldtes den »*Kykkelilavbeen*;« den lagde *godt Æg, og Konen holdt af den, som af sit eget Barn.

Om Morgenen mærkede man strax den fremmede Ælling, og Katten begyndte at spinde og Hønen at klukke.

»Hvad for noget!« sagde Konen, og saae rundt omkring, men hun saae ikke godt, og saa troede hun, at Ællingen var en feed And, der havde forvildet sig. »Det var jo en rar Fangst!« sagde hun, »nu kan jeg faae Ande-Æg, er den bare ikke en Andrik! det maa vi prøve!«

* 35

Og saa blev Ællingen antaget paa Prøve i tre Uger, men der kom ingen Æg. Og Katten var Herre i Huset

og Hønen var Madamme, og alletider sagde de: »vi og Verden!« for de troede, at de vare Halvparten, og det den allerbedste Deel. Ællingen syntes, at man kunde ogsaa have en anden Mening, men det taalte Hønen ikke.

»Kan Du lægge Æg?« spurgte hun.

»Nei!«

»Ja, vil Du saa holde din Mund!«

Og Katten sagde: »Kan Du skyde Ryg, spinde og gnistre?«

»Nei!«

»Ja saa skal Du ikke have Mening, naar fornuftige Folk tale!«

Og Ællingen sad i Krogen og var i daarligt Humeur; da kom den til at tænke paa den friske Luft og Solskinnet; den fik saadan en forunderlig Lyst til at flyde paa Vandet, tilsidst kunde den ikke lade være, den maatte sige det til Hønen.

»Hvad gaaer der af Dig?« spurgte hun. »Du har ingen Ting at bestille, derfor komme de Nykker over dig! Læg Æg eller spind, saa gaae de over.«

»Men det er saa deiligt at flyde paa Vandet!« sagde Ællingen, »saa deiligt at faae det over Hovedet og dukke ned paa Bunden!«

»Ja det er en stor Fornøielse!« sagde Hønen, »Du er nok bleven gal! Spørg Katten ad, han er den klogeste, jeg kjender, om han holder af at flyde paa Vandet, eller dykke ned! jeg vil ikke tale om mig. - Spørg selv vort Herskab, den gamle Kone, klogere end hende er der Ingen i Verden! troer Du, hun har Lyst til at flyde og faae Vand over Hovedet!«

»I forstaae mig ikke!« sagde Ællingen.

»Ja, forstaae vi Dig ikke, hvem skulde saa forstaae Dig! Du vil dog vel aldrig være klogere end Katten og Konen, for ikke at nævne mig! Skab Dig ikke. Barn! og tak Du din Skaber for alt det Gode, man har gjort for dig! Er Du ikke kommet i en varm Stue og har en Omgang, Du kan lære noget af! men Du er et Vrøvl, og det er ikke morsomt at omgaaes Dig! mig kan Du troe! jeg mener Dig det godt, jeg siger Dig Ubehageligheder, og derpaa skal man kjende sine sande Venner! see nu bare til, at Du lægger Æg og lærer at spinde eller gnistre!«

— 36

»Jeg troer, jeg vil gaae ud i den vide Verden!« sagde Ællingen.

»Ja, gjør Du det!« sagde Hønen.

Og saa gik Ællingen; den flød paa Vandet, den dykkede ned, men af alle Dyr var den overseet for sin Grimhed.

Nu faldt Efteraaret paa, Bladene i Skoven bleve gule og brune, Blæsten tog fat i dem, saa de dandsede omkring, og oppe i Luften saae der koldt ud; Skyerne hang tunge med Hagl og Sneeflokke, og paa Gjærdet stod Ravnene og skreg »av! av!« af bare Kulde; ja man kunde ordenlig fryse, naar man tænkte derpaa; den stakkels Ælling havde det rigtignok ikke godt.

En Aften, Solen gik saa velsignet ned, kom der en heel Flok deilige store Fugle ud af Buskene, Ællingen havde aldrig seet nogen saa smukke, de vare ganske skinnende hvide, med lange, smidige Halse; det var Svaner, de udstødte en ganske forunderlig Lyd, bredte deres prægtige, lange Vinger ud og fløi bort fra de kolde Egne til varmere Lande, til aabne Søer! de stege saa høit, saa høit, og den lille grimme Ælling blev saa forunderlig tilmode, den dreiede sig rundt i Vandet ligesom et Hjul, rakte Halsen høit op i Luften efter dem, udstødte et Skrig saa høit og forunderligt, at den selv blev bange derved. O, den kunde ikke glemme de deilige Fugle, de lykkelige Fugle, og saasart den ikke længer øinede dem, dukkede den lige ned til Bunden, og da den kom op igjen, var den ligesom ude af sig selv. Den vidste ikke, hvad Fuglene hed, ikke hvor de fløi hen, men dog holdt den af dem, som den aldrig havde holdt af nogen; den misundte dem slet ikke, hvor kunde det falde den ind at ønske sig en saadan Deilighed, den vilde være glad, naar bare dog Ænderne vilde have taalt den imellem sig! - det stakkels grimme Dyr!

Og Vinteren blev saa kold, saa kold; Ællingen maatte svømme om i Vandet for at holde det fra at fryse reent til; men hver Nat blev Hullet, hvori den svømmede, smallere og smallere; det frøs, saa det knagede i lisskorpen; Ællingen maatte altid bruge Benene, at Vandet ikke skulde lukkes; tilsidst blev den mat, laa ganske stille og frøs saa fast i Isen.

Tidlig om Morgenen kom en Bondemand, han saa den, gik ud og slog med sin Træsko Isen i Stykker og bar den saa hjem til sin Kone. Der blev den livet op.

Børnene vilde lege med den, men Ællingen troede, at de vilde gjøre den Fortræd, og foer, i Forskrækkelse, lige op i

*
- 37

Melke-fadet, saa at Melken skvulpede ud i Stuen; Konen skreg og slog Hænderne i Veiret, og da fløi den i Truget, hvor Smørret var, og saa ned i Meeltønden og op igjen; naa, hvor den kom til at see ud! og Konen skreg og slog efter den med Ildklemmen, og Børnene løbe hinanden overende for at fange Ællingen, og de løe, og de skrege! - godt var det, at Døren stod aaben, ud foer den imellem Buskene i den nysfaldne Sne - der laae den, ligesom i Dvale.

Men det vilde blive altfor bedrøveligt at fortælle al den Nød og Elendighed, den maatte prøve i den haarde Vinter - - den laae i Mosen mellem Rørene, da Solen igjen begyndte at skinne varmt; Lærkerne sang - det var deiligt Foraar.

Da løftede den paa eengang sine Vinger, de bruste stærkere end før og bare den kraftigt afsted; og før den ret vidste det, var den i en stor Have, hvor Æbletræerne stode i Blomster, hvor Sirenerne duftede og hang paa de lange, grønne Grene lige ned imod de bugtede Canaler! O her var saa deiligt, saa foraarsfriskt! og lige foran, ud af Tykningen, kom tre deilige, hvide Svaner; de bruste med Fjerene og fløde saa let paa Vandet. Ællingen kjendte de prægtige Dyr og blev betagen af en forunderlig Sørgmodighed.

»Jeg vil flyve hen til dem, de kongelige Fugle! og de vil hugge mig ihjel, fordi jeg, der er saa styg, tør nærme mig dem! men det er det samme! bedre at dræbes af dem, end at nappes af Ænderne, hugges af Hønsene, sparkes af Pigen, der passer Hønsegaarden, og lide ondt om Vinteren!« og den fløi ud i Vandet og svømmede hen imod de prægtige Svaner, disse saa den og skjøde med brusende Fjere henimod den. »Dræber mig kun!« sagde det stakkels Dyr, og bøiede sit Hoved ned mod Vandfladen og ventede Døden, - men hvad saa den i det klare Vand! den saa under sig sit eget Billed, men den var ikke længere en kluntet, sortgraa Fugl, styg og fæl, den var selv en Svane.

Det gjør ikke noget at være født i Andegaarden, naar man kun har ligget i et Svaneæg!

Den følte sig ordenlig glad over al den Nød og Gjenvordighed, den havde prøvet; nu skjønnede den just paa sin Lykke, paa al den Deilighed, der hilsede den. - Og de store Svaner svømmede rundt omkring den og strøge den med Næbet.

*
- 38

I Haven kom der nogle smaa Børn, de kastede Brød og Korn ud i Vandet, og den mindste raabte:

»Der er en ny!« og de andre Børn jublede med: »ja der er kommet en ny!« og de klappede i Hænderne og dandsede rundt; løbe efter Fader og Moder, og der blev kastet Brød og Kage i Vandet, og Alle sagde de: »Den nye er den smukkeste! saa ung og saa deilig!« og de gamle Svaner neiede for den.

Da følte den sig ganske undseelig og stak Hovedet om bag Vingerne, den vidste ikke selv hvad! den var altfor lykkelig, men slet ikke stolt, thi et godt Hjerte bliver aldrig stolt! den tænkte paa, hvor den havde været forfulgt og forhaanet, og hørte nu Alle sige, at den var den deiligste af alle deilige Fugle; og Sirenerne bøiede sig med Grenene lige ned i Vandet til den, og Solen skinnede saa varmt og saa godt, da bruste dens Fjedre, den slanke Hals hævede sig, og af Hjertet jublede den: »saa megen Lykke drømte jeg ikke om, da jeg var den grimme Ælling!«

*
-